

Protocolo de toma de mostras de alcol e drogas en sangue na provincia de Lugo

Introdución:

O obxectivo deste protocolo é garantir o correcto cumprimento dos requirimentos técnicos, organizativos e médico legais establecidos no noso ordenamento xurídico en relación coa obtención de probas biolóxicas para a análise da alcolemia e/ou presenza de drogas no sangue.

Quedan excluídas deste protocolo as determinacións de alcolemia ou drogas ordenadas pola autoridade xudicial que se realicen sobre mostras biolóxicas obtidas para levar a cabo unha prestación asistencial. Aclárase unicamente que os laboratorios dos hospitais da provincia de Lugo (HULA, Hospital da Costa e Hospital de Monforte) manteñen, por protocolo, as mostras de sangue con fins clínico-asistenciais durante un máximo de 48h tras a extracción.

Normativa a aplicar:

- Lei 6/2014, do 7 de abril, que modifica o texto articulado da Lei sobre tráfico, circulación de vehículos de motor e seguridade viaria.
- Lei 18/1989 do 25 de xullo de bases sobre tráfico, circulación de vehículos de motor e seguridade viaria.
- Real decreto lexislativo 339/1990 do 2 de marzo que aproba o texto articulado da Lei sobre tráfico, circulación de vehículos de motor e seguridade viaria.
- Real decreto 1428/03 do 21 de novembro, Reglamento xeral de circulación.
- Orde JUS/1291/2010, do 13 de maio, pola que se aproban as normas para a preparación e remisión de mostras obxecto de análise polo Instituto Nacional de Toxicología e Ciencias Forenses.

Prestación:

Extracción de sangue a persoas conducidas por axentes da autoridade (Policía Nacional, Garda Civil de Tráfico, Policía Local, etc.) e que de forma voluntaria solicitan determinacións de laboratorio para:

- Análises de alcolemia naqueles supostos que imposibilitan a determinación no aire expirado ou de drogas en sangue no caso de causa xustificada.
- Como análise de contraste por solicitude do interesado.

Metodoloxía:

- Con carácter xeral, a obtención das mostras levarase a cabo nos hospitais públicos existentes (HULA, Hospital da Costa e Hospital de Monforte).
- O solicitante incluírase no Rexistro en Admisión de Urgencias, ou PAC, como terceiro obrigado ao pago, co fin de proceder á facturación do procedemento, ben a este, se é para análise de contraste, ben á Administración correspondente.
- Formalizarase unha acta de solicitude de obtención de mostras biolóxicas no formato achegado por parte dos axentes da autoridade.
- O solicitante previamente deberá asinar o consentimento para a extracción. De non asinalo voluntariamente, farase constar na folla de extracción. En ningún caso se forzará a extracción a ningunha persoa contra a súa vontade, salvo con orde expresa da autoridade xudicial.
- O axente policial que conduce o solicitante deberá identificarse co seu número profesional e corpo o que pertence.
- A extracción será realizada sempre en presenza do axente da autoridade.
- A extracción será realizada por persoal de enfermería nas condicións adecuadas para non desvirtuar a proba.

- Débese utilizar xiringa e agulla dun só uso, con antiséptico non alcólico. Nunca se empregará alcol, tintura de iodo ou outros disolventes con fraccións volátiles como desinfectantes.
- Os tubos de extracción poden ser achegados polos axentes da autoridade. Usaranse preferentemente 2 tubos de 5 ml de tapón gris (oxalato potásico como anticoagulante), no caso de non dispor destes tubos usaranse tubos de color lila (EDTA como anticoagulante). En ningún caso se deben destaponar os tubos.
- Identificaranse debidamente os tubos coa etiqueta que achegue o membro das forzas de seguridade. O volume de extracción será de 10 ml que se repartirán en 2 tubos, 5 ml cada un e procurarase a enchedura dos 2 tubos.
- Asegurarase que os 2 tubos estean ben pechados e inverteranse sen axitar para unha boa mestura do anticoagulante.
- Os tubos identificados introducíranse en sobres acolchados, 1 para cada tubo (subministrados polo hospital), xunto co formulario achegado polas forzas de seguridade e que levará copia da etiqueta adherida ao tubo.
- Estes sobres pecharanse á vista das partes implicadas, asinando na zona de peche do sobre o extractor, o solicitante e o axente da autoridade. Poñerase cinta adhesiva enriba das sinaturas.
- Asinarase a acta de extracción (anexo 2), e unha copia entregarse ao axente e outra será arquivada na admisión de urgencias, de forma conxunta coa folla de consentimento e a solicitude de extracción, nun AZ por data de extracción e por un período non inferior aos 5 anos, momento en que se poderá destruír.
- Os sobres entregaranse ao responsable da quenda de celadores en urgencias e este depositaraos no armario de custodia do laboratorio central do hospital.
- No caso de que a mostra se extraia fóra dos hospitais (HULA, Hospital da Costa ou Monforte), serán traídas aos devanditos centros polos axentes da autoridade e serán entregados ao responsable de celadores en urgencias, e este, unha vez dilixenciada a entrega, depositaraa no armario de custodia do laboratorio central de cada un dos centros. A documentación (consentimento, solicitude de extracción e acta) será depositada na admisión de urgencias do hospital receptor.
- Tal e como recolle a normativa de aplicación, o Hospital encargarse do envío das mostras. Con carácter xeral, o sobre coas mostras remitirase ao Instituto Universitario de Medicina Legal de Santiago de Compostela (salvo instrución contraria en cada caso), xunto co formulario achegado polas forzas de seguridade. O receptor será o responsable de remitir os resultados ao xulgado de procedencia ou ao corpo de seguridade que tramitase a devandita demanda.
- Aos seis meses da posta en marcha deste procedemento serán avaliados especificamente polas partes participantes os aspectos relativos a volume de demanda de probas de drogas e ao funcionamento de traslado das mostras obtidas nos centros sanitarios diferentes aos hospitais (HULA, Hospital da Costa e Monforte).

Documentación anexa

- Anexo 1: Folla de consentimento de extracción e realización de análises clínicas
- Anexo 2: Acta de extracción de mostras de sangue e/ou recollida de mostra de urina
- Anexo 3: Centros dependentes da EOXI de Lugo, Cervo e Monforte e horarios de funcionamento, onde é posible a obtención, con carácter extraordinario, de mostras biolóxicas

FOLLA DE CONSENTIMIENTO DE EXTRACCIÓN E REALIZACIÓN DE ANÁLISES CLÍNICAS

Unha copia para o interesado. O orixinal arquívase no servizo de admisión.

ACTA DE EXTRACCIÓN DE MOSTRAS DE SANGUE E/OU RECOLLIDA DE MOSTRA DE URINA

Dúas copias, unha para o axente e outra para arquivar na admisión de urxencias.

Anexo 3

CENTROS DEPENDENTES DA EOXI DE LUGO, CERVO E MONFORTE E HORARIOS DE FUNCIONAMENTO ONDE É POSIBLE A OBTENCIÓN DE MOSTRAS BIOLÓXICAS.

CENTRO DE SAÚDE	HORARIO
Abadín	Mañá
Alfoz	Mañá
Antas de Ulla	Mañá
As Nogais	Mañá
Baralla	Mañá
Barreiros	Mañá
Becerreá	24 horas
Begonte	Mañá
Bóveda (Rubián)	Mañá
Burela (hospital)	24 horas
Carballedo	Mañá
Castro de Rei	Mañá
Castroverde	Mañá
Courel, O (Folgoso e Seoane)	Mañá
Cervantes	Mañá
Cervo (San Cibrao)	Mañá
Chantada	Mañá
Corgo	24 horas
Cospeito	Mañá
Fonsagrada, A	Mañá
Foz	Mañá
Friol	Mañá
Guitiriz	24 horas
Guntín	24 horas
Incio, O	Mañá
Láncara	Mañá
Lourenzá	Mañá
Lugo (HULA)	24 horas
Meira	24 horas
Mondoñedo	24 horas
Monforte de Lemos (hospital)	24 horas
Monterroso	Mañá

CENTRO DE SAÚDE	HORARIO
Muras	Mañá
Navia de Suarna	Mañá
Ouroi	Mañá
Outeiro de Rei	24 horas
Palas de Rei	24 horas
Pantón	Mañá
Paradela	Mañá
Páramo, O	Mañá
Pastoriza, A	Mañá
Pedrafita	Mañá
Pol	Mañá
Pontenova, A	Mañá
Portomarin	Mañá
Pobra de Brollón	Mañá
Quiroga	24 horas
Ribadeo	24 horas
Ribas do Sil	Mañá
Ribeira de Piquín	Mañá
Riotorto	Mañá
Samos	Mañá
Sarria	24 horas
Saviñao, O	Mañá
Sober	Mañá
Taboada	Mañá
Trabada	Mañá
Triacastela	Mañá
Valadouro	Mañá
Vicedo, O	Mañá
Vilalba	24 horas
Viveiro	24 horas
Xermade	Mañá
Xove	Mañá

Autoría

Coordinación:

José Ramón Barba Queiruga
Director de Procesos de Soporte da EOXI de Lugo, Cervo e Monforte

Antonio García Quintáns
Xerente da EOXI de Lugo Cervo e Monforte

Jose A. Varela Agrelo
Presidente da Audiencia Provincial de Lugo

Grupo de traballo:

José Ramón Barba Queiruga
Director de Procesos de Soporte da EOXI de Lugo, Cervo e Monforte

Juan J. Begué Lezaun
Ex-Fiscal xefe da Audiencia Provincial de Lugo

Rosendo Bugarín González
Director de Procesos sen Ingreso e Urgencias da EOXI de Lugo, Cervo e Monforte

Ramón Carballo Páez
Subdelegado do Goberno en Lugo

Fernando Fernández Lamelo
Director de Procesos con Ingreso da EOXI de Lugo, Cervo e Monforte

Elisardo Fernández Vázquez
Xefe da Policía Autonómica de Lugo

Antonio García Quintáns
Xerente da EOXI de Lugo Cervo e Monforte

Miguel A. Gonzalez Arias
Tenente coronel da Garda Civil de Lugo

Dolores Maiz Suárez
Xefe de Servizo de Análisis Clínicos do Hospital Universitario Lucus Augusti de Lugo

Manuel Mendez Novo
Xefe da Policía Local de Lugo

Dario Reigosa Cubero
Maxistrado decano dos xulgados de Lugo

Jose Manuel Rio Espiño
Oficial de Atestados da Policía Local de Lugo

Manuel Teijeiro Sande
Comisario provincial de Lugo

Jose A. Varela Agrelo
Presidente da Audiencia Provincial de Lugo

Francisco J. Varela Rodríguez
Medico forense do IMELGA en Lugo

Xunta de Galicia
Servizo Galego de Saúde
Xerencia de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte
Lugo, 2015

Edita: Xunta de Galicia. Servizo Galego de Saúde. Xerencia de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte

D. L.: C 1765-2015

Imprime: Xunta de Galicia. Servizo Galego de Saúde. Xerencia de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte